

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap II. Ad beatitudinem rectiùs explicandam Præceptiones novem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Ad Beatitudinem celestem rectius explicandam,
Præceptiones novem.

Et dixit Aristoteles: Sicut se habet oculus nocturnus ad lucem
solis, sic se habet intellectus noster ad manifestissimam naturam.
Quod si naturalia tam lentè capimus, tardius profectò
ea percipiemus, quæ naturæ limites excedunt. Tantò
igitur attentior sit meditatio necesse est, quanto subli-
mius est illud, quod meditandum est. Hoc interim so-
letur, quod voluptas celestis vel leviter gustata, incre-
dibiliter sui desiderio trahat.

4. Cum de cælo sermo est, vix ullæ ut in rebus aliis, exaggerationes metuendæ sunt. Quidquid hic dicitur, minus dicitur. Aeterna bona infinitè maiora sunt, quam ut ea mortalium ullus congruè possit instillare auribus. Effugit omnem sermonem, excedit omnem sensum humanæ mentis. Ego quidem de cælo loquens pictorem mihi videor agere, cui in tabellâ exigua decem millia cataphractorum militum sunt pingenda. At ille quindecim aut viginti viros penicillo exprimit, ceterorum galeas tantum adumbrat. Sic ego de futura Beatitudine scripturus, è mille gaudiis vix decem, aut quindecim vel adumbrare tantum potero. Hoc omnino sensu Chrysostomus: *Vultis, inquit, de vobis similitudinem quandam illius statui? Non est quidem possibile, peruntamen in quantum possum conabor dare vobis quandam imaginem.*

Acquiri potest Beatitudo, dici non potest, æstimari non potest. Hoc igitur in antecessum probè scias, mi Lector, ad gaudia cæli explicanda sæpius defutura verba. Quis eo pertingat stylo? Vix cogitatione possumus. Interim hoc idem, quod Bernardus in re penè simili se dixit facere, promitto: Non opinionis propria conjecturas, sed divinorum librorum sequar auctoritatem.

5. Dicendi ordo in re tam seriè debet esse simplicissimus. Quotumque dicendi ordo in re tam seriè videtur optimus, qui simplicissimus. Scimus in Magnatum aut Principum conclavia non esse irruendum. Sua illis vestibula sunt, quæ prius salutanda. Idem hic faciendum. Priusquam cæli penetralia ingrediamur, aliquantulum in vestibulo erit subsistendum. Liber primus tanquam cæli vestibulum erit subsistendum. Liber primus tanquam cæli vestibulum ac suaviter disponendus ad cæli voluptates perquisitus pensitandus. Ita succedet Liber Secundus, qui quindecim distincta cæli gaudia explicabit hoc ordine.

In primâ quidem parte, Hominem beatum seu beati corpus & animum describemus. 2. Beatitudinis donum, domesticorum amorem & concordiam. 3. Beatitudinis oceanum & voluptuosissimam abyssum: sic universè quindecim Beatorum gaudia prout licuerit, exponemus.

Initium faciemus à sensuum exteriorum delitiis, inde ad alia atque alia progressuri, dum ad visionem Dei veniamus. His autem penè singulis dissertationibus, una è quinque illis nobilioribus virtutibus velut digito erit monstranda. In virtutum choro eminent Humilitas, Patientia, Puritas cordis, Charitas Dei, Conformitas cum divinâ Voluntate. Harum unam semper oculis observari utilissimum est. Quamvis enim discretissimus sit Ecclesiastes, qui non nullum tantum, sed & aurum, & gemmas loquatur, si tamen illud Domini: *CONTENDITE INTRARE*, non persuaserit, actum ager. Frustra sunt alia omnia, nisi hoc probè condiscamus. Iis, qui auribus quidem benevolis de cælo loquentem audiunt, nec tamen faciunt, quæ ad cælum emerendum sunt, occinendum est: *Cecimus vobis, & non saluastis.* Quod Simplicius dixit de Epicteti acrimoniâ; Qui ab eâ non excutitur, eum non nisi apud inferorum tribunalia corrigendum: Ego de cæli contemplatione verissimè usurpem. Sensum boni honestique non habet, quem ad meliora non impellit consideratio celestis gloriæ.

Matth. c. 11.
v. 17.

Ovum gallinaceum tanti nominis cibus est, ut si Ovum o-
riatur questio: Quis omnium ciborum optimus minimus ci-
bit? Non inruditer responderi possit, Ovum. Ovo vix
melior ullus, vix utilior & salubrior cibus, qui minoris
pretii, & majoris nutritiventi, qui paratu & coctu faci-
lior, digestu ac concoctu aptior. Ovum non sanissimus
solum, sed penè dixerim sanctissimus cibus est. Vix enim
ciborum ullus est, qui minus gulam mulceat, quam
ovum sordibile aquâ elixum. Gula, non nescio, ingepta
simul & fatua est, subinde vilissima eduliorum appetit
poma, porros, pepones, olera, fungos; sæpius tamen
perdices & aptorum capita, capos spadones simlagine
lacteque laginatos inhiat; hic domi suæ est, hic suum sibi
pabulum habet. Ab Ovis parum voluptatis percipit. Ita
Ovum cibus innoxius, cibus optimus.

Verum quod in rebus creatis omnibus, hoc etiam in
Ovo eritprehendere. Nihil est quod adeò sine omni
navo ac vitio sit, quod æquè omnibus profit. Ovum du-
rum valentissimæ materiæ est, & vix ab ullo satis digeri
potest, præsertim albumen Ovi. Deinde Ova penè ni-
minum felli favent. Corpus quod bile abundat, ova par-
ciùs edat, aut induratis aliquid acceti miscet. Sic ova sa-
lubritatis fatiam non amittent.

Ovo confertur cælum, de quo nobis hic festino. Au-
gustinus veniunt ad eruditè Spem cæli ovo comparans:
Quid strepis, inquit, & munde quid strepis? Quid
avertere conaris? Tenere vis periens: quid faceres, si maneres motus asse-
quem non deciperes dulcis, si amarus alimenta mentiris? Ergo arant orant,
si habeo spem, si teneo spem, Ovum meum non est à scorpione, id est, firmè
percussum. Civitas sancta, civitas fidelis, civitas peregrina, in
cælo fundata est. O fidelis, noli corrumpere spem, noli amittere
charitatem. Quid expavescis quia perierunt regna terrena? Ideo verbis Do-
tibi celeste promissum est, ne cum terrenis perires. Non ergo de-
ficiamus fratres, finis erit terrenis regnis omnibus. Fugite spem
in Deum, æterna concupiscite, æterna expectate. Toleremus
potius presentia quam diligamus: adversorum manifesta est
perniciēs, prosperorum falsa blandities. Time mare, etiam
quando tranquillum est. Omnino non frustra audiamus, Sur-
sum Cor. Quid ponimus Cor in terrâ, cum videamus quia ever-
tatur terra. Nos Ovum nostrum sub illis illius gallinæ ponamus,
gallinæ Evangelicæ.

Ergo quod Augustinus rectissimè monet, caveamus
ne Ovum nostrum frangatur: Cælum assidue cogite-
mus & speremus. In eam rem nostræ dictioni velut
præfutura, de celesti Beatitudine complura documenta
seu præceptiones ordine ac compendio dabimus. Hæc
tamen omnia, ut ceptimus per Ovum, oculis subijcere
conabimur. Javerit illud, arbitror, ad cælum frequen-
tius & studiosius cogitandum.

§. I.

P Ræceptio prima. Principium Beatitudinis tenuissimum.
Quid minus sinapis granulo huic tamen cælum
comparans Servator: Simile est, inquit, regnum cælorum
granum sinapis. Christe! Vix nobis dissimilius quidquam vi-
detur, quam cælum & sinapi. Simillima sunt, si perpen-
damus quam modicis principiis parvus beatorum grex
instar sinapis excreverit in turbam, quam dinumerare nemo
poterat, cum eam Joannes cerneret.

Romani rerum Domini cenas dabant lautissimas,
totos iis apros inferebant. Imò in unicam quandoque
cenam octo apri integri erant assandi. Quo luxu M. Vido Lips.
Antonium sæpius cenasse constat. Lucullus in singulas
cæque quotidianas cenas, quinque millia philippeo-
rum ab-

De Beatitu-
tudine præ-
ceptiones:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

1. Principi-
um beati-
tudinis:

Romanorum abstumpfit. Res pueris nota. Sed hæc tam lauta ac dapiles cœnæ ab ovis initium duxerunt. Venuſtinus vares: Hoc omnibus, inquit, cantoribus vitium est, ut rogati non facile inducant animum cantare, injuſti nunquam deſistant. Hoc Tigellius ille habebat, quem ſi Cæſar rogaret, nihil proficeret.

Barth. J. r.
ſerius ſat. 3.
initium.

Si colluſiſſet ab Ovo
Vſque ad mala citaret, id Bacche.

Ergo Romanorum quantumvis regiæ cœnæ, Ova tamen ſerculorum initium dabant.

Cogitate, Chriſtiani, omnem Chriſti vitam, à Natali die ad Reſurgentis & in cælum Aſcendentis gloriam; tenuiſſimum ſanè principium in omnibus obſervabitis. Judæi opulenti Meſſiam ingenti famulatio ſtipatum expectabant. Extremam Domini humilitatem, ſtipor illorum capere non potuit. Talia ſunt omnino Beatitudinis principia. Et quales, obſecro, in hoc orbe ſumus, quàm miſeri, quàm aſſiſci, quàm diis non ſimiles! Verum ſi illi vitæ meliori præluſimus à viliori edulio, ab ovis incipiendum eſt. Quod Joannes aſſe-

rens: Chriſti ſi; ait, nunc ſili Dei ſumus, & nondum apparuit, quid erimus: nondum apparet futura Beatitudo. Cœnam illam magnam ab ovis ordimur. A quo ſumus animo; poſt hæc ova ſequitur ſercula meliora.

Præceptio ſecunda. Sudore aut ſanguine immortalitatis purpura eſt emenda. Lampadius narrat, quo die Imperator Septimius Severus natus eſt, ab aniculâ puerperæ Ovum purpureum eſſe oblatum. Aruſpices hoc inter Imperii omina habuerunt. Septimio Cæſari duo filii fuerunt Aurelius Antoninus Baſſianus (qui & Caracalla dictus eſt) & Antoninus Geta. Hic cum natus eſſet, gallina ovum purpureum in ollâ peperit, quod allatum Baſſianus Geta recens nati ſerculus accepit, & quaſi ludens aploſum ad terram ſtegit. Julia mater in hunc ovi mortem joeata: Male dicte paricida, inquit, fratrentium occidiſti. Ac ſanè occidit poſtea, ut putaret velut divinitus emiſſam non ludentis, ſed augurantis vocem.

Sudore dicimus aut ſanguine immortalitatis purpuram emendam: Chriſtus patiens ſub vitæ finem, duplicem inter tormenta geſſit purpuram, muricis & ſanguinis; muricis alienam, ſanguinis ſuam. Purpuratum cernimus Dominum Jeſum tam in Pilati domo, quàm in Golgothæ divo. In Pontii Prætorio jam flagris liberaliſſimè purpuratum milites conchyliaſt chlamide veſtuerunt. Hæc illa duplex purpura. Sic cælum emit rex celi. Et nōne hæc oportuit pati Chriſtum, & ita inſcrare in gloriam ſuam? Judæi perfidiſſimi cum Chriſto fratre ſuo, ſicut Baſſianus cum Geta, cum Joſepho fratres egerunt, verè maledicti paricide. Ergo Chriſtus emerit cælum ſanguine, nos nec ſudore quidem id emere velimus?

Non eſt terra mollis ad aſtra via.
Non eſt. Luendum & ſudandum. Et cum venditor poſcit ſanguinem, nil emptori cunctandum: Non ſunt condigna paſſiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Seu ſudor, ſeu ſanguis, viliffimum pro cælo pretium eſt; obolus pro regno.

Præceptio tertia. Varia Beatitudinis eſtimatio. Quàm multo aliter homo paganus, aliter vir doctus, aliter homo voluptuoſus, atque aliter religioſus cælum guſtant & æſtimant. Quærit Seneca: Quid eſt beata vita? Reſpondit: Securitas & perpetua tranquillitas. Hanc dabit animi magnitudo; dabit conſtantia bene judicati tenax. Ad hoc quomodo pervenitur? Si veritas tota perſpecta eſt, ſi ſervatus eſt in rebus agendis ordo, modus, decus & innocia voluntas intentæ rationi, nec unquam ab illâ recedens. Alii aliter. Diſparia capita, diverſi affectus.

Ovum album omnes colores recipit, cæruleum, viridem, croceum, purpureum, violaceum; tingi, ſcribi, pingi ſuſtinet ad lubitum ſe tractantis. Beatitudo velut Ovum, diverſiſſimis affectibus inſcribitur. Hic quidem

ſua omnia vendit, & in egenos diſtribuit, ut cælum emat. Ille aurum præ cælo adorat mortalium ſtuliſſimus: iſte ſui etiam ſanguinis prodigiſ, vitam mavult quàm cælum perdere: hic omnibus ſe privat voluptatibus, ut majores recipiat certo fenore. En variam cæli æſtimationem. Hæc noſtra eſt ſeu miſeria, ſeu inſania, quod plerique omnes pretium vile nimis conſtituamus cælo. In tenebris hanc gemmam à vitro non dignoſcimus: ænigma nobis eſt beatitudo. Hic tamen omnium ſenſus eſt: Bonum ingens celari cælo.

In illo Trimalcionis convivio intet ceteros miſſus reſpoſitorium allatum eſt cum corbe, in quâ gallina erat lignea patentibus in orbem alis, quales eſſe ſolent quæ incubant ova. Accelſere continuo duo ſervi, & Symphonia ſtrepente ſcrutari paleam cœperunt, erutæque ſubinde pavonina ova diſſerere convivis: Hic Trimalcio; Amici, ait, pavonis ova gallinæ juſſi ſupponi, & timeo ne jam concepta ſint. Convivæ cochlearibus argenteis ova ex farina pingui figurata pertundunt. Inter quos unus panem projecit partem ſuam, nam videbatur illi jam in pullum coiſſe. Deinde, ut audivit veterem convivam: Hic neſcio quid boni debet eſſe, perſecutus putamen manu, pinguiſſimam, & piperatam ſcedulam pro vitello invenit, laudavitque voces monentis: Hic neſcio quid boni debet eſſe.

Scrutemur obſecro, Beatitudinem cæleſtem, & quotidianis eam meditationibus guſtemus; idem & nos pronuntiabimus: Sub hoc Ovo neſcio quid boni debet eſſe.

§. II.

Præceptio quarta. Beatitudo theſaurus abſconditus. Plinius affirmat; Hieme Ova paleis, æſtate furfuribus optime ſervari. Nimirum tantum theſaurus operimento tam vili regitur. Simile eſt regnum calorum theſauro abſcondito. Paleis & furfuribus etiamnum teſtus hic theſaurus natus. Hinc ita latentem Chriſtus in cruce cepit dividere. Et quod miriſſimum, cum dividitur, totus ſingulis datur. Hunc præci Patres acceperunt in limbo. Siquidem eo puncto temporis quo Chriſtus in cruce mortuus clauſit oculos, eo captivis illis referavit cælum. Nam de theſauro eſt eo carcere nondum educti fuerint, divino tamen aspectu jam fruebantur, quod primum cæli primum eſt. Res certa Theologis.

Theſaurus abſconditus Beatitudo hunc multi non inveniunt, quia non querunt, aut male querunt. Nec id philoſophis ignarum. Annæus optimè: Quid eſt ergo, inquit, in quo erratur, cum omnes beatam vitam optent? Quod inſtrumenta ejus pro ipſâ habent; viam ad cælum pro cælo eligunt, ita & illud dum petunt, fugiunt. Nam cum ſumma beatæ vitæ ſit ſolida ſecuritas, ipſi ſollicitudinibus cauſas colligunt, & per inſidioſum hoc iter vitæ, beatâ quæ non tantum ſerunt ſarcinas, ſed & ahunt, divitiis ſe implicant. Ita longius ab effectu ejus quod petunt, ſemper abſcedunt, & quod plus operæ impendunt, hoc ſe magis impediunt, & ſeruntur retrò. Quod ſit in labyrintho properantibus, ipſa illos indocta diſcuſſio involvit. Vaniffimas ſollicitudines has & multiplices labores, quos non cælo ſed terræ impendimus, religioſiſſimus ſcriptor conſiderans, ſignificanter admodum dixit: Pro modicâ præbendâ longa via curritur: pro æternâ vitâ multis vix pes ſemel à terrâ levatur. Proſus ſic eſt. Obi orbem & inſpice: Oraculum hoc dices: Beatitudo theſaurus abſconditus.

Præceptio quinta. Reſurrexio & Beatitudo multis ſomniis eſt. Somniavit unus aliquis, quod Suidas memorat, & lectuli ſui ſuſpenſo mantili pendere Ovum. Ille avidus ſcire quid hoc ſomnium ſibi velit ſomniorum interpretem ſeu conjectorem adit, & ſuper oblata per ſomnum ſpecie ſciſcitatur. Cui interpres: Sub lecticâ, inquit, theſaurus latet. Tu, ſi quid agis, rimare pavimenti viſcera, nat.

& pretiosum ovum invenies. Cuius hic ignavia cessaret? Fodit, vas invenit in quo argenti aurique velut nucleum ignota avaritia concluderat: ita quidem, ut medium aurum veluti vitellus Ovi argento tanquam albumine cingeretur. Inventu tam pretioso letissimus interpreti suo aliquot de metallo sequiore philippeos misit. Tum ille gratias quidem egit, unâ tamen venustissimo dictorio ampliore mercedem exigens: Nihilne, inquit, de vitello? Nam absque me fuisset, & somnium tutum non nisi somnium fuisset.

Beatus Paulus Athenis Christum in cruce quidem mortuum, sed à morte redivivum annuntiavit, dixitque concione publicâ: *Suscitans eum à mortuis. Cum audissent autem Resurrectionem mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam verò dixerunt; audiemus te de hoc iterum.* Visum est eis somnium, Resurrectio mortuorum. Ita plurimi beatitudinem magis somniant, quam serio cogitant. Iltius ovi vitellus, tam eis absconditus est, ut pænè nullo illius desiderio tangantur. Divinus psalmes in admirationem raptus: *Quam magna, inquit, multitudo dulcedinis tue, Domine, quam abscondisti timentibus te!*

Omnium quidem oculos fugit vitellus tam pretiosus; ii verò qui Deum religiosè metuunt, sic eum latere nōrunt, ut appetere sciant. Beatitudo vitellus est planè absconditus. Hinc multis somnium.

Carthaginensium Dux Amilcar, cum obsideret Syracusas, inter somnium vocem exaudisse credidit nuntiantem futurum, ut proximo die in eâ urbe cœnaret. Somnium videbatur letum, sed sinistram ejus interpretationem exitus tristis consecutus est. Dum in vivis agimus, velut in prandio sumus, ibi post mortem cœnaturi. Tantò igitur conveniret moderatius esse prandium, quanto lautior sequeretur cœna. Ac plurimi jam lautissimè prandunt, tanquam cœna illa magna somnium foret. Ideò fatui interpretes isti, & prandiores ebrii apud inferos cœnabunt: quandoquidem cœnam apud superos velut somnium habuerunt.

Præceptio sexta: *Beatitudo sui appetentem trahit.* Liceat hic quærere: Quis Ovum vidit per pericam aut hastam ascendens? Sed forsitan tu contra quæres: Quid hoc magia? Unde motus Ovo? Nihil hic incredibile: certum est quod dicimus, & exploratum, nec grande arcanum. Etenim si Ovum liquore suo vacuum, impleatur rore, & tigillum clementer acclive parieti applicetur, ovum ad tigilli pedem positum per illud rependit ascendet. En Ovum ambulans, en sursum reptans. Si quis immortalitatem beatissimam cogitatione sæpius complectatur & reputet, Ovum in pectus recipit, neque ovum vacuum, sed caelestis rore plenum, nec motu destitutum; per transillum ibit, sursum tendet. Hoc ajo: quisquis cogitationem in cælum, in æternitatem defixerit, optimis desideriis astuabit, suspiriis ac gemitibus alta petet, subinde & lacrymis fluet, in summum enitetur, & expeditius longè, quam aut Atheniensis Dædalus, aut

Graculus esuriens in cælum jussus, ibit.

Homo qui caelestium contemplatione animum exercet, per gladios, per hastas, per ignes impavidus curret, se jaculâ scopum, hastis se ludibrium objiciet, ut tantò celerius ac felicius in cælum penetret. Nemirare, ovum pectore gerit, sed ovum rore distentum, quod sursum tendit, quod in altum trahit; amor & desiderium cæli non quiescit; unde descendit, eò redire cupit.

Christum aspice; per erectam crucis pericam ascendit: *Proposito sibi gaudio sustinuit crucem.* Christum tot millia sanctissimorum hominum secuti; qui hanc ipsam crucis pericam conscenderunt, totius gentis sese omnibus animosissimè objecerunt, modò potirentur cælo. Quin & nos sequimur? sequemur certè, si roscidum illud ovum in pectus recipiamus.

Ita nunc fortes, ubi cæssa magnâ
Ducit exempli via.

Superata tellus sidera donat.

Ita, & ad cælum sequimini. Neque enim vos in profectu positi virtutis disfluere delictis & emarefcere voluptate venistis. In vestra situm est manu, qualem vobis vitam formare velit. Omnis enim quæ videtur aspectu, aut bonos exercet, aut lapsos castigat, aut improbos puniunt. Boni exercentur ad præmium, lapsi aut lapsuri castigantur ad profectum, improbi puniuntur ad supplicium. Ergo animosè: per confragosa & aspera eundem est: sed sic ad cælum iur.

§. III.

Præceptio septima. *Beatitudo morte comparatur.* Pulchrum ovo conclusus, si in auras emittendus sit, prius ovi cortex rumpendus. Sterilissimâ lite altercantur docti, an gallina mater, an verò pullus rostellò pertundat ovum ut exeat? Inanis concertatio: nobis non licet esse tam otiosos. Hoc assero, ut pullus extra suum carcerem sit, putamen ovi rumpendum est: ut homo fruatur ut homo Deo, moriendum est. Christus ipse mortuus, mater Christi, Discipuli Christi, omnes amici Christi mortui sunt. Hic nulla immunitas, nullum privilegium, nullum, moriendum est. Mori cupiebat, & ovi corticem per rumpere, qui clamat: *Educ de custodia animam meam ad confutandum homini quo.* Jam brevi educendus cantabat: *Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.*

Anselmus hic eleganter: *O misera fors hominis, inquit, Anselm, cum hoc perdidit, ad quod factus est! ô dirus & dirus casus ille!* Heu quid perdidit, & quid invenit? quid abscessit, & quid remansit? Perdidit beatitudinem ad quam factus est; invenit miseriam propter quam factus non est. Abscessit sine quo infelix est, & remansit, quod per se non nisi miserrimum est. Erummo si unde sumus expulsi? quo sumus impuls? Unde precipitanti, quid obruti? A patriâ in exilium, à visione Dei in cæcitatem, & barbarum, à jucunditate immortalitatis in amaritudinem, & horrorem mortis. O igitur verè felices, qui è carcere tam fædo in palatium, ad regnum, in solium educuntur.

Hegelistratus Elæus à Lacedæmonis captus, & in vincula coniectus rem fecit omnibus post sæculis admirandam. Nam cum ferratis soleis nexus esset, dimidium pedem præcidit, ut illis se compedibus eximeret: Deum excubitoribus deceptis, subitòque muro effugit carcerem. Christi suavis oculi quandoque nostri nobis ipsis sunt erudiendi, manus amputandæ, pedes præcidendi, ut ad libertatem cæli evoleamus. Quid cunctamur? quin illos eruiamus, has amputamus, istos præcidimus? Denique carcer effringendus, petrumendum est ad alta. Videte corpus Domini Jesu trahi suffragum: quomodo flagris, verberibus, clavis laceratum, quasi viam præbuit ut volaret spiritus. Aspiras paradysum? Prius illuc non evolabis, quam ovi cortex pertundatur. Per rumpendum, moriendum est.

Præceptio octava. *Beatitudo gaudet ingeniosis inventori- bus.* Christophorus Columbus gente Italus, suo per ingenio id invenit, ut novum Orbem retegeret primus. Cum autem res ea in magnâ gloriâ simul & invidia esset, ita evenit in convivio quopiam Hispani proceres hanc laudem ejus delibatum irent, & variè vellicarent. Quippe id facile cuivis & pronum fuisset navigationem illam gravibus periculis caruisse, adeoque suæ gentis hominem potuisse easdem illas terras gentisque reperire, phorus sine Italorum artificis. Columbus (aderat enim) cum tacitus diu audisset, denique surrexit, & velut aliud acturus ovum attulit à gallinâ, illudque reposuit in mensâ. Et heus Domini mei, ait, quis vestrum ille tam solers, qui hoc mihi ovum in caput, erectumque destituit? Mustare illi, circumspicere, jamque mutuo aspectu silere, nega-

re, negare ad extremum omnes id posse fieri. Ille clementer: Imò verò, ait, fiet, & simul ovum leniter à capite laetum super mentem erectum deposuit. Hic risus omnium & irrisus, pro se quisque rem facilem ac nugatoriam dicere. Hoc nostrum cuiuslibet, ajunt, effectum promptum fuisset. Sed enim, ait Columbus, non cuiuslibet vestrum hoc promptum fuit excogitatu, ante me indicem. Talis est inventio novi Orbis, quem invenientum nemo, omnes inveniant inventum.

Sancti admittendas inventiones excogitarunt ut celi primum obtinerent.

Qui Divorum res gestas evoluerit, quales, DEVS bone, quamque admirandas reperiet inventiones? Quid si non excogitarunt, utque certius auctiusque cali primum obtinerent? Sanctissimi quique hominum, quid non moliti, quid non ausi, quam in seipsos duri ac severi extiterunt, quam sibimet acriter imperarunt? Quam novam mundum arte delatus Alexius? Quam generosa inventionem Venerem triumphavit Nicetas! quam vario stratagemate diabolum debellavit Antonius! quam salutare sui odium in seipsos concitavit alii. Fecerunt qui nudum corpus lorica ferrea vestirent, aut ferreo cingulo lumbos stringerent, ut ferrum intumescens circum caro regeret. Alii totos dies, quandoque biduum triduumque imprans & incenati laboribus ac precibus se fatigabant: alii jejunia longius produxerunt. Fecerunt qui pluribus annis nil cocti aut calidi libarunt. Alii cum demum somno succumbendum, non jaceret, sed incommode, nec tamen innoxii pariter federe voluerunt. Alii humo nudati, subiecto pro cervicali saxo insuavem & parcum somnum admiserunt. Quanti precibus totas noctes pervigilabant? Plurimorum mos fuit trecenties aut sexcenties, & verò saepius de die gena submittere ad precandum. Fecerunt, quos Stylistas nominarunt, qui annis compluribus diu noctisque columnis insisterent sub puro Jove, tempestatum omnium tolerantibus. Alii virgis armati seipsos utraque manu acerrime ceciderunt, dum omnes Davidis Palmi recitarentur: alii die una nocteque tandem in se virgis leviterunt, dum omnes Psalmi novies pronuntiarentur. Devotissimi mortalem quam obstupescenda sunt hæc inventa in fraudando genio, in affligenda gula, in fallendo somno, in toto corpore macerando! Hæc omnia ad beatitudinem certius obtinendam excogitata sunt. Christus ipse ut suis diadema regni acquireret, prius spinis coronari voluit: Inaudita inventio! Beatitudo gaudet ingeniosis inventioribus.

Præceptio nona. Ad beatitudinem per ignem & aquam transeundum. Hoc item ab ovo descendit. Quis ovum obsecro, lixare aut coquere sine igne potest? Dicitur: Si ovo fracto, vitellus in bullientem aquam effundatur, eius commodissimus fiet. Hic ovi coquendum nihil ad rem: Sed nec ille cum in ponte Tiberino Romæ, sabulo ardenti ovum exponitur à sole decoquendum. Aliiter lixari potest ovum ad parietem pendulum, idque hac ratione: Sacculum scorreum mihi date quemcumque obvium; hic calce vivâ & affusâ aquâ impletus ad proximum parietem appendi poterit. Huic sacculo injectum ovum, velut in pensili foco pulcherrime decoquetur sine igne, non sine occultâ vi ignis.

Nos sine ferro & flammâ Martyres esse possumus, si veram in quavis calamitate patientiam exhibeamus. Hierosolymæ Rex David sine igni & aquâ, ignem & aquam expertus: Transivimus, inquit, per ignem & aquam & eduxisti nos in refrigerium. Dei filium cruentæ trahi suffragium aspice: Transivit per ignem & aquam. Prius mortis per torrentem Cedron ad iudices tractus, in illos denique dolorum ignes precipitatus est, ut extrema sit confectus exclamavit: Sicut. Verè per ignem & aquam transit in paradysum: eductus est in refrigerium. Rem, cap. 6. Scientes, inquit Paulus, quod Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur, mors isti ultra non dominabitur. Agite, Christiani, hæc transeundum est, alia via in paradysum

A non est, nec vera hæc transiliri potest. Transeundum est per multiplicis afflictionis ignem & aquam. Solutio sit solum esse transiliri, quidquid malorum patimur. Eja ergo transeamus usque Bethlehem, transeamus: Educet nos Dominus in refrigerium.

CAPUT III.

Aliæ novem præceptiones ad caelum crebrius meditandum.

INsuperiore Palatinatu cœnobium est in cujus peryptilio Epitaphium cum hac inscriptione: Singulis militibus ovum unum: Schveppermano geminum. Epitaphii origo hæc est: Ludovicus IV. Imperator Augustissimus, anno Christiano millesimo trecentesimo decimoquarto, eam annonæ difficultatem in castris expertus, ut quod alimonie reliquum, parcellis inter militem fuerit distribuendum. Neque verò aliud quidquam supererat quam ova. Hinc optimus Imperator, velut providus paterfamilias cum annona ingravesceret, liberis suis graciles panis lamellas præfecit; sicille cuius militi, ovum unum assignavit. Erat tunc in Exercitu Seufridus Schvepperman vir sanè militaris ac strenuus, amplâ fortunâ dignus. Huic Imperator ob excellentem viri virtutem ova duo præcepit dari. Hinc illa pars Epitaphii:

Singulis militibus ovum unum: Schveppermano geminum. Hic licuit parsimoniam ac temperantiam condiscere. Recensatum. Fuit edonum quispiam qui in convivio viginti quinque ova velut in antecœnium forberet, & eamnam esuriret. Huic sanè in militiam proficiscendum non est: unum illi ovum vix umbra cibi videretur, cui hecatombe ovorum opus est. Cujusmodi ferculum apud Athenæum Evippus nominat, & cum bellatis asserit devoratum.

Nos de Beatitudine compendio loqui & dissertationi exactiori velut præcludere cœpimus. Ovum sumptum huic promulgi proflus idoneum. Ita pergeamus dum ad graviora deveniamus.

§. I.

PRæceptio decima. Una Beatitudo, mille gaudia. Quid quid voluptatum ac gaudiorum animus humanus beatitudo, vel excogitare vel optare, imò plus quam optare potest. id in uno DEI aspectu fructum inveniet. Gloriantur coci, si ex ovicula unâ distinctos missus plurimos condite sciant. Fuit qui à solis ovis sexcenta fercula disparia noverit parare. Ejus generis fuit Livianus ille cocus, qui è suo domestico nescio quot epularum & aprugne species confecerit. Cœna illa in cælo Magna, beatitudo una est, sed mille gaudiis abundat. Veritatis oraculum est: Gaudete & exultate, quonia mercies vestra copiosa est Matth. c. 5. v. 12.

Interrogata sponsa, de sponsi formâ: Qualis est dilectus tuus ex dilecto, qualis est? Illa velut penicillo sumpto depictura sponsum: Caput ejus, inquit, aurum Cam. c. 5. optimum: Come ejus sicut elata palmarum: Oculi ejus sicut co- v. 11. & lumbe: Gena illius sicut areole aromatum: Labia illius lilia distillantia myrrham primam. Post omnia vultus lineamenta: Guttur ejus, inquit, suavissimum. Bona mulier non reperit cui guttur conferret. Beatitudinem caelestem cogitationi subijcere, sermoni possumus inferere, verbis explicare non possumus. Hic non hominibus solum, sed & Angelis silentium indicitur: hic solus DEI filius cum dignitate loquitur. Beatitudo una est, sed mille, mille, mille gaudia. In montis Taborei jugo silent Angeli, Moses & Elias loquuntur quidem, sed de nece ac excessu Domini solus Pater loquitur, jubetque audiri filium. Petrus, quod Augustinus observat, omnium mysteriorum obliis, clamavit quasi crebrius, & tamen sil-